

Søndag, 1/7Fælles oplæg**Autisme – et spektrum med mange nuancer***v/Jannik Beyer, Leder af specialfunktionen, autisme/ADHD, Servicestyrelsen*

Hvis man på Google skriver ordet ”autism” får man 15 millioner hits. Ser man nærmere på de 100 øverste hits, vil mindst 1/3 love noget, de ikke kan holde, eller sælge noget, man gør klogt i ikke at købe.

Hvad enten man er ny eller erfaren inden for autismeområdet, risikerer man at miste fodfæstet, når man konfronteres med en så overvældende og ofte modsatrettet mængde af information. Og hver dag kommer der nye informationer til.

I dette oplæg vil Videnscentret give sit bud på, hvad der rører sig på autismeområdet anno 2012. Oplægget vil berøre følgende emner:

- Autisme – et begreb i konstant udvikling.
- Autismespektret og de flydende grænser.
- Årsager til autisme, og til at stadig flere børn diagnosticeres.
- Forudsætninger for tidlig identifikation og tidlig indsats.
- Har vi styr på metoderne?
- Forudsætninger for inklusion.
- Hvad med pigerne?
- Hvad ligger der i de nye diagnosekriterier?
- Tre store udfordringer

Mandag, 2/7Vælg 1 af 4 workshops

Kursus 11

Seksualitet og Autisme*v/Cecilie Erhard & Henrik Johansen, Hilltop***Tekst kommer snarest**

Kursus 12

Den grundlæggende forståelse*v/Pia Vibe Larsen*

Workshoppen tager udgangspunkt i en teoretisk forståelse af autisme og de vanskeligheder vi ser hos mennesker med autisme. Herefter vil jeg fortælle om den pædagogiske metode TEACCH, som jeg har erfaring med. Jeg medbringer forskellige støttesystemer, opgaver, sociale historier mm. Jeg vil gennem mange eksempler koble teori og praksis sammen. Min tanke bag workshoppen er at sætte fokus på den særlige kognition hos mennesker med autisme og vigtigheden af, at vi gennem vores pædagogiske tilgang skaber de bedste udviklingsbetingelser. Denne workshop er meget praksisorienteret, med håbet om at alle får noget konkret med, som de kan bruge.

Kursus 13

Mødet med kommunen, handleplaner og klagemuligheder samt overgang fra barn til voksen*v/Ulla Kjer, Socialrådgiver i Landsforeningen Autisme*Mødet med kommunen

- hvem skal med til mødet
- hvordan kan man forberede sig
- hvad er vigtigt til en ansøgning
- kan man selv fremskynde processen
- må man have bisidder med
- skal man altid have referat
- hvor meget kan besluttes på et møde

Overgang fra barn til voksen

- hvornår vurderer kommunen, hvad der skal ske
- er der overgangsordninger
- hvad skal man selv være opmærksom på
- kan man selv fremskynde processen
- kan forældrene stadig blive inddraget
- hvilke muligheder findes
- skal der indhentes nye undersøgelser

Kursus 14

Konfliktforståelse i forhold til børn og unge med ASF*v/Trine Uhrskov, Sopra*

Nogle børn og unge med ASF kan have en hverdag, der er præget af vredesudbrud og konflikter. Grundtanken i denne workshop er, at børn gør det rigtige – hvis de kan. Børnene havner i konflikter, fordi de er frustrerede af mange forskellige årsager. Derfor må vi kigge på årsagen – er der for meget larm, eller har vi måske stillet for høje krav? Derfor kan man ikke tale om, at barnet konflikter, men at *vi* konflikter. Man kan også sige, at infleksibilitet + infleksibilitet = eksplosion. Jeg sætter fokus på, hvordan vi som voksne forstår, håndterer og udvikler børn og unge som ofte ender i situationer, de ikke kan magte og derfor kommer i konflikt med omverdenen. Vi arbejder blandt andet ud fra Ross Greens tanker om eksplosive børn, Whitakers affektkurve samt Low Arousal-tilgangen.

Da det er en workshop vil der være tid afsat til at lave øvelser.

Tirsdag, 3/7Fælles oplæg**Mit liv med Aspergers Syndrom***Ung med ASF fra Asgaard fortæller*

Tekst kommer snarest

Torsdag, 5/7Vælg 1 af 4 netværksgrupper

I netværksgrupperne vil deltagerne selv skulle være aktive og komme med input og emner til debat. Hver netværksgruppe har en tovholder, som kommer med et mindre oplæg og dernæst debatteres i gruppen i forhold til de ønskede emner, som deltagerne selv byder ind med. Erfaringsudveksling vil være centralt for netværksgrupperne.

Kursus 21

Netværksgruppe for **fædre***v/ Morten Carlsson, formand for Landsforeningen Autisme*

Er det anderledes at være mand i en familie med et handicappet barn?

Hvordan håndterer vi de?

Er det rigtigt at vi mænd "står af" når problemerne presser sig på?

Sidder sorgen fast i os når vi opdager at vores søn ikke bliver hverken fodboldlandsholdsspiller eller atomfysiker?

Hvad tænker vi om arvelighed og andre følsomme emner?

Disse og andre emner, vi selv bestemmer os for, tager vi fædre op i netværksgruppen.

Her kan vi tale tvangsfrit og gå i dybden - hvis vi vil!

Samtalerne i gruppen ledes af Morten Carlsson, far til Lasse på 20 år med ASF.

Kursus 22

Netværksgruppe om **børn og unge med flere diagnoser**

En del børn får, udover en autismediagnose, også andre diagnoser. Denne dag vil vi beskæftige os med de udfordringer, det giver for vores børn.

Dagen vil bl.a. omhandle:

- Hvordan kan man tackle flere diagnoser på en gang, når diagnoserne spænder ben for hinanden?
- Hvordan opfatter omgivelserne (skolen, familien, vennerne) børnene?
- Er der en primær og en sekundær diagnose?
- Meget andet, efter deltageres interesser og erfaringer...

Kursus 23

Netværksgruppe om **piger***v/Heidi Thamestrup, projektleder for Pigeprojektet - Værkstedet*

At have autisme og at være pige er en dobbelt usynlighed. Autismediagnosen er baseret på observationer af drenge og pigerne klarer ofte at kompensere, for deres autisme uden for hjemmet, ved at bruge kopi-adfærd eller ved kun at være observerende.

Hjemme fylder det meget at pigerne har svært ved at få venner, eller bare at være en del af et socialt fællesskab. Fornemmelsen af at være forkert, og at have anderledes sociale kompetencer end deres jævnaldrende, øger pigernes stress og giver dem dårligt selvværd.

- Hvad er pigernes typiske træk og kerneproblemer?
- Hvordan kan vi forstå, og arbejde med, pigernes egne strategier?
- Hvad er forskellen på drenge og på piger med autisme?
- Hvordan tackler vi stress og aggressivitet hos piger?

Fokus vil hele dagen være på at forstå og at hjælpe vores piger med autisme.

Kursus 24

Netværksgruppe om **børn og unge på moderat til tidlig udviklingstrin**

v/Rita Bundgaard

Løsningsfokuseret hjælp til selvhjælp.

Mange ellers gode pædagogiske metoder indenfor autismspektret viser sig ofte ikke at være anvendelige i forhold til børn og unge på et moderat til tidligt udviklingstrin.

Men hvad virker så?

Deltagerne i denne netværksgruppe kommer til at sætte fokus på sig selv og i samarbejde med hinanden forsøge at finde ”gode historier” og derefter omsætte dem til gode råd og hjælp til praksis.

Fredag, 6/7 Vælg 1 af 4 workshops

Kursus 31

Samarbejdet mellem forældre og fagfolk

v/Liselotte Astrup

En workshop styret af en mor med mange års erfaring. Liselotte Astrup vil dels gennemgå livet i en familie med børn med autisme, dels de mange kontakter med det offentlige, fagfolk og mange andre.

Hvordan håndterer vi kontakterne og hvordan udvikles et godt samarbejde.

Er der nogle gode ideer og værktøjer vi kan gøre brug af ?

Kan erfaringerne overføres fra familie til familie?

Kommunikation er nøgleorden men hvorfor er det os som forældre der skal organisere og styre ?

Blandt eksemplerne arbejdes med "Barnet egen bog" - et bud på en livslang vandrejournal for dit barn.

Kursus 32

Søskende

v/Lise Schmidt-Nielsen & Rebecca Rant, konsulenter i Landsforeningen Autisme

Søskende til børn med autisme lever med en familiedynamik hvor de ofte føler at de skal kæmpe sig til tid og omsorg fra forældrene. De føler at de skal tage hensyn og ansvar overfor deres bror eller søster med autisme og gør det også gerne.

Mange søskende kommer derfor til at blive hurtigere voksne og mere ansvarlige end deres jævnaldrende. Selvom vi forældre tror, at hvis vi bare snakker om det når ungerne er i seng eller ikke er hjemme så kan vi skåne dem for bekymringer og belastninger. Alligevel så rører der sig mange tanker hos søskende som forældre ofte bliver meget overraskede/chokerede over når de

kommer frem.

De fleste søskende oplever, at de får mindre af forældrenes opmærksomhed end deres bror eller søster med autisme. Samtidig udvikler de en særlig evne til at få tingene til at glide, såvel i som uden for familien. Loyalitet, modenhed og ansvarlighed udvikles tidligt hos disse børn, der ofte påtager sig rollen som den tredje forælder.

I workshoppen snakker vi om, hvad man kan gøre for at lette lidt på søskendes tanker og følelser. Hvordan kan man evt. arrangere sig så søskende uden diagnose oplever at de får den opmærksomhed, de har behov for.

Kursus 33

Sansestimulering

v/Martin Fog, fysioterapeut fra Protac

Flere mennesker med autisme har sansedysfunktioner og ofte problemer med rent fysisk at fornemme sig selv. Det kommer til udtryk på forskellig vis i hverdagen, både i form af mental stress og for nogle søvnproblemer. Hvordan kan man hjælpe ved at bruge sansestimulering mere bevidst?

Et teoretisk og praktisk oplæg omkring vores sanser og hvordan de fungerer, med hovedvægt på muskel og ledsansen (den proprioceptive sans) og følesansen (tactile sans), da det er sanserne der gør at vi rent fysisk mærker os selv og ofte er "nøglen" til at hjælpe med at skabe mental og fysisk ro. Hvad sker der når man har sansedysfunktioner og hvordan kan man hjælpe med at skabe ro i "hjernen" for at fungere bedst muligt i en hverdag. Flere mennesker med autisme lever i en konstant mild stress, hjernemæssigt, og kan have svært ved at finde ro, både om dagen og om natten. Jeg vil komme ind på hvordan vi sanser, hvad der sker, hvordan vi kan påvirke sanserne og hvad vi skal tænke på når vi har med personer med autisme at gøre, for at tage hensyn til præcis deres handicap. Jeg vil kombinere oplægget omkring sanser med praktiske erfaringer omkring kugledynen for at fortælle og vise hvordan den sætter fokus på de to ovennævnte sanser og kan bruges til at skabe ro om dagen og hjælpe til søvn om natten.

Kursus 34

Inklusion af børn og unge med autismspektrum tilstande i den almindelige folkeskole - udfordringer og redskaber

v/Annette Møller, pædagogisk konsulent, Autismecenter Nord-Bo

Inklusion af børn og unge med særlige vanskeligheder og behov i den almindelige folkeskole er i dag et emne og et område, som både fagfolk og forældre må forholde sig til.

I de kommende år vil flere og flere børn og unge med autisme spektrum tilstande enten blive inkluderet i eller skulle fortsætte deres skolegang i den almindelige folkeskole frem for at være tilknyttet et specialklassetilbud.

På workshoppen vil vi drøfte de bagvedliggende tanker i forhold til inklusionsbegrebet og der vil der vil være mulighed for en debat om fordele og ulemper ved inklusion. Der vil desuden blive sat fokus på de særlige områder, hvor vi kan hjælpe og støtte børnene i deres virkelighed samt de mulige belastningssymptomer vi skal være opmærksomme på.

Program:

Drøftelse af inklusionsbegrebet samt fordele og ulemper herved

”Den autistiske tænkning” og de pædagogiske strategier der kan sikre en god skolegang

Belastningssymptomer

Kursusbeskrivelser Sommerhøjskolen i Vigsø 2012

Drøftelse af dagens indhold og afrunding